

A RÉGI JÓ PEST

(18)

A RENDŐRSÉG RÉGI JELENTÉSEIBEN

RENDŐRÖK AZ EGYETEM AULÁJÁBAN

November 26-án, a parlamenti események miatt nagy diáktüntetések voltak. A rendőrök behatoltak az egyetem aulájába és kivont karddal valóságos közelharcot vívtak a diákokkal. Sok diák megsebesült. A képviselőház elnöke ugyanaznap közölte, hogy negyven kiszolgált csendőrből megszervezi a parlamenti őrséget. Néhány nap múlva kiválogatták a csendőraltiszták közül az alkalmazhatókat és külön egyenruhát készítettek számukra. A parlamenti őrségnek az lett volna a feladata, hogy a képviselőházban a rendet fönntartsa és a zavargó képviselőket eltávolítsa. A parlamenti őrségnek szervezeti szabályzatot alkottak és szigorú utasításuk volt, hogy a képviselőkkel szemben a legnagyobb udvariassággal és előzékenységgel járjanak el.

ELLENZÉKI KÉPVISELŐK KIVERIK A PARLAMENTI ŐRÖKET

Az elnapolt képviselőház december 13-án ült ismét össze. Az ellenzéki képviselők már jóval az ülés megnyitása előtt gyülekeztek a baloldali folyosón, majd bevonultak az ülésterembe. Az ülésteremben meglátták az új parlamenti őröket, mire felháborodásukban nekiesetek a csendőröknek és kituszkolták őket a teremből. A nagyrészt vidékről jött parlamenti őrök tátott szájjal bámulták a zajongó képviselőket és fogalmuk sem volt, mi történik, amikor a képviselők egymásután kilökték őket a teremből. Ellentállásra, fegyverhasználatra egyikük sem mert gondolni és a parlamenti őrség első szereplése csufosan megbukott.

ROMBOLÁS AZ ÜLÉSTEREMBEN

A parlamenti őrök sikeres kiverésétől az ellenzéki képviselők még nagyobb harci kedvet kaptak. Nekiesetek a miniszteri székeknek, asztaloknak, összetörték azokat, a székekből és asztalokból barrikádot csináltak, főlzaladtak az elnöki emelvényre, összetörték, majd barrikáddal elzárták az elnöki emelvényt is. Közben kiáltások hangzottak, hogy Perczel Dezső elnöklése alatt többé a magyar országgyűlés nem ül össze.

A képviselőház ülésterme percek alatt romhalmazzá változott. A képviselőházban tartozkodó Tisza Istvánnak jelentették a történeteket. Tíz óra után Tisza belépett az ülésterembe, megállott a leghátulsó padsornál, néhány percig szóllanul nézte, hogy mi történik, aztán megfordult és kiment a rommá

A délutáni órákban a kormány intézkedésére a vizsgálóbíró kiszállt a képviselőház üléstermébe és jegyzőkönyvet vett fel a rombolásokról.

Másnap, december 14-én, az ellenzék tagjai ismét kora reggel bevonultak az ülésterembe és megszállták az elnöki emelvényt. Andrassy Tivadar gróf béketárgyalásokkal kezdett. Az ellenzék hajlandó volt a bökére, de Perczel Dezső elnöklésébe semmi körülmények között sem egyeztek bele. Az ülésen Jakabffy Imre alelnök elnökölt és az ülés rendben folyt le. A következő napokban egyre nagyobb viharok voltak, míg végre a képviselőházat először december 28-áig, majd 1905. január 3-ig elnapolták.

AMERIKAI MAGYAROK KATASZTRÓFÁI.

Nagy részvétet keltett egész Magyarországon az a hír, hogy január 22-én az amerikai Keasby városban egy táncteremben robbanás történt és a halottak között huszonegy magyar kivándorolt volt. Néhány nap múlva, 1904. január 25-én ugyancsak Amerikában, Pittsburgban, bányarobbanás volt. A robbanás következtében 180 bányász, nagyrészt magyar kivándorló, életét veszlette.

Márciusban a népszínházi bizottság a színház bérletét Vidor Pálnak, a kiváló színésznek, adja. Május 22-én nagy ünnepélyességgel megalakult az OMKE Sándor Pál elnöklése alatt.

EGY ELADOTT MANDÁTUM.

Junius elsején meghalt Sima Ferenc volt országgyűlési képviselő. Sima Ferenc egykori néptanító a szentesi kerületet képviselte. A parlament egyik lehangosabb tagja volt. Egymásután alapított lapokat, szövetkezeteket és vállalatokat. A vállalatoknál nagy sikasztások történtek és Sima ellen egész sereg bűnvádi feljelentést tettek. A mentelmi bizottság már tárgyalta a kiadatást és a képviselő egy huszáros bravurral menekült meg a börtöntől. Lemondott a mandátumáról és nagy pénzért vállalkozott arra, hogy a szentesi kerületben, ahol népszerű volt, azt választatja meg, akit akar. Utódjától csakugyan nagy pénzt kapott és ebből a pénzből rendezte ügyeit. A főljelentéseket visszavonták. Sima később kiment Amerikába, ahonnan letörve, nyomorban tért vissza.

A VERSENYUTCAI POSTALOPÁS.

Nagy port vert fel a 28.000 koronás postalopás története. A versenyutcai postahivatal egy népszerűvelhordója északra hazavitte

nal jelentést tett az esetről a postaigazgató-ságnál és a rendőrségen. A déli órákban, mikor a detektívek megérkeztek, a postás viruló szép fiatal leánya öngyilkos lett. A nyomozás megállapította, hogy Pap Jenő elcsapott vármegyei jegyző elcsábította a postás leányát és rábirta, hogy lopja ki apja táskájából a pénzt. A gyöngye akaratu leány csakugyan ellopta a 28.000 koronát, átadta Pappnak, aki még az éjszaka egy más nővel megszökött Budapestről. A gonosztevőt New-Yorkban, partraszállás előtt elfogták.

PORT-ARTUR ELESTE ÉS AZ OROSZ FORRADALOM.

1905. január elsején Port-Artur elesett. Stössel tábornok a helyőrséggel megadja magát Nogi japán tábornoknak. Három hét múlva kitört az orosz forradalom. Január 22-én Szentpétervárott Gapon nevű lelkes a cár elé akarja vezetni a népet. A katonaság sortűzet ad a tömegre. Ezer halott. Egész Oroszországban forradalmi hangulat kezdődik. Február 17-én Sergius nagyherceget egy bomba darabokra lépte. Végre is a cár megbizta Trepov tábornok rendőrminisztert a rendcsinálással. Trepov azután vérbefojlotta a forradalmi megmozdulást. A forradalom utolsó epizódja az volt, hogy július 28-án az odesszai kikötőben fellázdak a Potemkin nevű orosz csatahajó matrózai és összes tisztjeiket leölték.

A már szerencsétlenül indult balti flotta 1905. május 27-én találkozott a csuzimai öbölben Togo admirális flottájával. A japánok teljesen megsemmisítették az orosz flottát.

1905. augusztus 7-én Roosevelt elnök közvelítésével megkötötték az orosz-japán fegyverszünetet, majd rövidesen összeültek a béketárgyalásokra.

EZÜSTSZÜRKE TEST, SÁRGA SAPKA.

1905. május 15-én Szemere Miklós szentlőrinci lövöldéjében nemzetközi céllövő verseny volt, amelyre egész Európából idesereglettek az előkelőségek. Szemere Miklós az akkori Magyarország egyik leghíresebb és legnevezetesebb embere volt. Eredetileg a diplomáciai pályára készült és attasé volt a római követségen. Hamarosan azonban megunt a diplomáciai pályát, visszajött Budapestre. Legendás életet élt. Ő volt a Stefánia-uti kocsikorzó hőse. Ő rendezte a virágkorzókat, szépségversenyeket és a bálakat. „Arbiter elegantie“ (az elegancia nagymestere) címet viselte. A löversenyen lovai futottak, lakása volt a Pannonia-szállodában és Bécsben az Imperialban. Európa minden löversenypályáján híres volt a Szemere-dressz: ezüstszürke test, sárga sapka. Amikor Edward walesi herceg, a későbbi VII-ik Edward Budapesten járt, Szemere Miklós kalauzolta mindenfelé. Kártyacsatái közül leghíresebb volt, amikor a bécsi Jockey Clubban Potoczky hercegtől egy ültében két és félmillió koronát nyert. Emiatt egy évre ki is tiltották Ausztria területéről, mert Ausztriában akkoriban tilos volt a hercegtől

éveken keresztül az uri világ kedvelt találkozóhelye volt. Híres röpirata volt Szemere-nek, a „Nem boldog a magyar“. Halála után a szentlőrinci birtokot unokaöccse, Szemere István örökölte.

DETEKTÍVEK FELBONTJÁK BRAUN MÁRKUS LEVELÉT.

Májusban pattant ki a Braun Márkus-féle kivándorlási botrány. Braun Márkus pesti bádogossegéd volt. Kivándorolt Amerikába, ahol megszervezte az amerikai magyarságot. Barátságba keveredett Roosevelttel és teljes erejével támogatására sietett Rooseveltnek, aki az Egyesült-Államok köztársaságának elnökségére pályázott. Braun Márkus kezdeményezésére Roosevelt a Liberty Hallban az amerikai magyarok előtt nagyhatású beszédet mondott. Ennek a választói gyűlésnek nagy befolyása volt a választás eredményére, amikor is Roosevelt fényesen győzött. Roosevelt elnök korában hálálta meg Braun Márkus barátságát és kinevezte kivándorlási biztosnak.

Akkoriban a magyar államnak csak a Cunard Line hajóstársasággal volt szerződése és csak ennek a társaságnak hajóin vándorolhattak ki Magyarországról. Braun Márkus mint kivándorlási biztos Budapestre jött és több más hajóstársaság nevében tárgyalásokat folytatott. A rendőrségnek gyanus volt Braun Márkus szerepe és kivándorlásra való csábítással gyanúsították. Detektívek figyelték meg és a detektívek felbontották egy levelét, amely Braun Márkust kompromittálta. Eljárást indítottak ellene, amely csak akkor szűnt meg, amikor a bécsi amerikai nagykövet interveniált. Braun Márkusnak azonban el kellett hagynia Magyarországot.

1905. április 2-án nyitották meg a Simplon-alagutat. Június 13-án halt meg József főherceg, akit az egész ország mélyen gyászolt. Halála után fia, József Ágost főherceg vette fel József főherceg nevét. Ugyancsak ebben az esztendőben halt meg Kruspér Ist-

HOGYAN TANULTÁK MEG A BAKÁK A HADTESTPARANCSONOK NEVÉT.

ván, híres műgyetemi tanár, akiről később elnevezték a lágymányosi műgyetem mellett levő utcát. A király a honvédség főparancsnokává Klobucsár Vilmos gyalogsági tábornokot nevezte ki. November 3-án a budapesti hadtestparancsnok gróf Üxküll-Ghyllenband lovassági tábornok lett. Üxküll neve miatt sokat csufolták. A Borsszem Jankóban jelent meg az a tréfa, hogy a kaszárnyákban sehogysem tudták megtanítani a magyar bakákat, hogy a nevét kiejtsék. Az ezredes és a tisztikar heteken keresztül taníttatta a bakákat a hadtestparancsnok nevére, de sikertelenül. Végre is amit a tiszt urak nem tudtak, azt megcsinálta az őrmester.

— A hadtestparancsnok urat úgy hívják: zainer excellenc gróf Ixfix Különvan.

Igy aztán a bakák könnyen megtanulták, 1905. szeptember 7-én az elhunyt Borenmisza Péter után Lickl Gézát nevezték ki a